

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

Planinski

VESTNIK

2
2014

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

3,40
EUR

TEMA MESECA

**Planinski motivi
na znamkah**

Z NAMI NA POT

Maltatal

INTERVJU

Vojko Čeligoj

NOVO IZ PLANINSKE ZALOŽBE

V januarju 2014 je izšla knjiga **Vladimirja Habjana, Živeti z gorami**. Je knjiga doživetij, raznolikih zgodb gornika. Knjiga je na voljo po ceni 22,90 €.

V jeseni 2013 pa je izšla knjiga **Vikija Grošlja, Velikani Himalaje**. V njej je avtor predstavil vseh štirinajst svetovnih osemtisočakov in orisal zgodovino vzponov. Knjiga je na voljo po ceni 29,90 €.

AKCIJA 50 % POPUST

PLANINSKO-IZLETNIŠKI VODNIK PREDDVOR

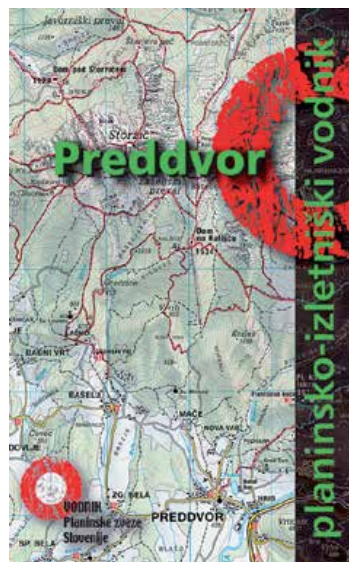
Avtorja: Tomaž Polajnar in Marjan Rastresen

Od sredine februarja do sredine marca lahko v Planinski trgovini PZS kupite planinsko-izletniški vodnik Preddvor po polovični ceni. Preddvor, ta premalo znani kraj, dobesedno pred vrati Kranja in tudi Ljubljane, je izvrstno izhodišče za dolgo vrsto planinskih izletov in tur vseh težavnostnih stopenj, tudi na dvatisočak Storžič, ki je preddvorska hišna gora. V tem vodničku so opisane nekatere najbolj znane od preštevilnih planinskih poti, ki vodijo na hribe, in planinske točke na obeh straneh reke Kokre, ki jih je mogoče videti ali vsaj slutiti iz Preddvora in njegove neposredne okolice. Cilji teh planinskih poti so v treh gorskih skupinah, ki se dvigajo nad krajem, v gorovjih Storžiča, Grintovcev in Kravca. Med njimi so taki, ki vzamejo le urico ali dve časa, pa tudi čisto prave celodnevne planinske ture na dvatisočake in na hribe tik pod to višino, ki so primerne le za dobro vsestransko usposobljene in opremljene planince.

Format: 11 x 17 cm + zavihki, obseg: 96 strani, 32 fotografij

V času od 15. 2. do 15. 3. 2014 lahko vodnik kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: 8,98 €* (redna cena: 17,95 €*).

*DDV je obračunan v ceni. Stroške poštne plača naročnik.

Vabljeni k nakupu!

INFORMACIJE, NAKUP in NAROČILA:

Planinska zveza Slovenije, Planinska trgovina PZS

na sedežu: Dvorakova ulica 9, Ljubljana, v času uradnih ur, **po pošti:** p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, **po telefonu:** 01 43 45 684 v času uradnih ur, **faksu:** 01 43 45 691, **brezplačna telefonska številka** 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu), **e-naročila:** narocilo@pzs.si ali **spletna trgovina PZS**, <http://trgovina.pzs.si>. **Uradne ure** v Planinski založbi PZS, Ljubljana, Dvorakova 9: v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure (odmor za malico: 10.30–11.00).

Slovenski planinski muzej

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana, **telefon:** 08 380 67 30, **fax:** 04 589 10 35, **e-naročila:** info@planinskimuzej.si.

Izhaja petnajstega v mesecu.
Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke,
ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.
113. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:
Planinska zveza Slovenije
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvorakova ulica 9, p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91
E: pv@pzs.si
www.planinskivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK:
Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:
Emil Pevec (tehnični urednik),
mag. Marjan Bradeško, Marta Krejan,
dr. Andrej Mašera, Zdenka Mihelič,
dr. Irena Mušič Habjan, dr. Mateja Pate,
Dušan Škodčič, Tina Leskošek, Mire Steinbuch

ZUNANJI SODELAVCI:
Peter Šilak

LEKTORIRANJE:
Mojca Volkar Trobešek, Mojca Stritar, Marta
Krejan, Katarina Marin Hribar, Mira Hladnik

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:
Schwarz print, d. o. o.

NAKLADA: 6200 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte
po elektronskem mediju na naslov uredništva
ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne
vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave
ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega
objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu
s svojo uredniško politiko in prostorskimi
možnostmi. Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje
uredništva. Kopiranje revije ali posameznih
delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

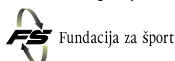
Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije,
Dvorakova ulica 9, p. p. 214 SI-1001 Ljubljana,
po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po
telefonu **080 1893 (24 ur na dan)**.

Številka transakcijskega računa PZS je
05100-8010489572, odprt pri Abanki, d. d.,
Ljubljana. Naročnina 34 EUR, 58 EUR za tujino,
posamezna številka 3,40 EUR. Članarina PZS za
člane A vključuje naročnino. Reklamacije
upoštevamo dva meseca po izidu številke.
Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov.
Upoštevamo samo pisne odpovedi do 1. decembra
za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti
sofinancirajo Ministrstvo za šolstvo in šport RS,
Fundacija za financiranje športnih organizacij
v RS in Javna agencija za knjigo RS.

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Luka Stražar
in Nejc Marčič sredi vzhodnega stebra Phola
Gangchen Foto: Marko Prezelj

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno
preverja vse članke in točnost v reviji
objavljenih opisov poti, ki praviloma
vključujejo opozorila na nevarnosti in možne
pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis
vedno subjektiven, poleg tega se objektivne
težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva
v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije
in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti
nobene odgovornosti za morebitne poškodbe
ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli
zaradi hoje po gorah po navodilih iz te revije.

Razdejanje v naravi

Včasih ni lahko najti prave in dovolj aktualne teme za uvodnik, drugič jih je pa toliko, da ne veš, katere bi se sploh lotil. Tokrat gre za slednje. Prioriteto moram vsekakor dati dogajanju v prvem tednu februarja. Mislim seveda na posledice žleda in snega v naravi. Ves teden sem se službeno potikal po terenu, vse od Logatca, prek Unca, okolice Predjamskega gradu do Razdrtega in Senožeč. To, kar sem videl, je strašljivo. Če povem, da sem v živo videl, kako sta se podrla dva 220-kilovoltna, skoraj 50-meterska stolpa, kot bi bila iz papirja, potem si lahko mislite, da so poškodbe na drevju v gozdovih še toliko hujše. Od mnogih velikih krošenj, ki so krasile gozdove, so ostali le še skromni štrclji, ki zdaj prav čudno molijo tja v nebo. Težko bi verjel, če ne bi videl na lastne oči. Pri tem je seveda treba vedeti še to, da ne gre le za Primorsko, pač pa za pretežni del gozdnate pokrajine naše lepe deželice. Samo pobrsajte po spletu in poiščite posnetke iz zraka, pa se boste prepričali sami.

Kaj to pomeni za naravo pa tudi za planinsko organizacijo, ki skrbi za 9.000 kilometrov planinskih poti, od katerih velik del poteka po gozdovih? Ta hip je prekmalu kaj reči, škodo bomo lahko ocenili čez čas, morda šele spomladi, ko bomo videli, koliko bo sploh še zelenja v gozdovih. Ob vsem tem se mi zdi polemika gorskih kolesarjev, ki je posledica spremenjenega zakona o gorskem okolju, ki te dni kroži v medijih in po forumih, prav postranskega pomena. Kje bodo vozili kolesarji, če še pešec komaj hodi? Kvečjemu izven gozdov. To sem spoznal sam, ko sem se skozi led in požled s kompletno zimsko opremo, tudi z derezami na nogah, potikal po senožeški ravnici (ledenici) in se do osamljenih ostankov nekdanjih visokih daljnovidnih stebrov prebijal skozi gozdove. Težko vam opišem to borbo in nevarnosti, ki so pretile, vsaj dokler je bilo ogromno žleda na vejah. Ob odjugu je sicer popadal dol, a nevarnosti s tem še ni konec, saj je množica vej polomljenih in lahko padejo že ob rahlem vetru. Poleg tega je gozd izredno težko prehodan. Po tleh je toliko polomljenih dreves in vej, da je prebijanje zelo mučno, če ne nemogoče. Razdalje, ki si jih prej prehodil v eni časovni enoti, na primer eni uri, se podaljšajo za dva- ali trikrat. Si predstavljate, koliko markiranih poti je zdaj takšnih?

Zato ni čudno, da Planinska zveza Slovenije (PZS), tudi na priporočilo Uprave za zaščito in reševanje Republike Slovenije, odsvetuje, da se odpravljamo v gozdove, in je na prizadetih območjih (glej obvestilo na zadnji strani revije) do nadaljnjega zaprla vse planinske poti. Ko se bodo razmere umirile, jih bodo planinska društva in skrbniki planinskih poti z markacisti PZS pregledali in nam sporočili, ali so varno prehodne. Seznam ponovno odprtih planinskih poti na prizadetih območjih bo objavljen na spletnem mestu PZS <http://stanje-poti.pzs.si>. Bodite pozorni na objave, še bolj pa na izbiro poti, kamor koli se boste odpravljali. Zdaj niso časi za iskanje izzivov. Temo uvodnika, ki sem jo sprva nameraval posvetiti bogati dejavnosti Planinske zveze, katere le delček je razviden iz pogovora, objavljenega v tokratni številki, posvečam še kako pomembnemu delu – markacistov. O tem, kar čaka več sto prostovoljcev po vsej Sloveniji, bomo še slišali in brali, obljubljam, da tudi v našem mediju. Ne vem, kako se bodo sanacije lotili, a potrudili se bomo, da bomo na tekočem, s tem pa boste tudi vi, drage bralke in bralci.

Kot vidite, je Vestnik s to številko izšel v nekoliko spremenjeni podobi. Upamo, da vam bo všeč. Pa prijetno branje in varne poti v naravi.

Vladimir Habjan

Tema meseca

Male sličice – velike zgodbe

4

Planinski motivi na slovenskih
znamkah in dopisnicah

Z nami na pot

Čarobna dolina presežnikov

Maltatal

28

Opisi tur

Faschaunereck
Reitereck
Hochalmspitze
Kölnbreinspitze

Tosc
Veliki Snežnik
Dovška Baba
Koroška Rinka/Križ

Po izpostavljenem
grebenu na vrh
Hochalmspitze
Foto: Mitja Peternel

Julius Kugy in njegovi vodniki

Ob 70. obletnici smrti poeta
Julijskih Alp (1858–1944)

14

Domačija v Trenti, v ozadju Jalovec
Foto: Dan Briški

INTERVJU

Poskušam biti še vsaj malo koristen 11

Pogovor z Vojkom Čeligojem

Žarko Rovšček

RAZMIŠLJANJA

Ženski nad prepadi 18

Ženski, ki sta potegnili slovenski
alpinizem iz zakotja

France Zupan

Mira Marko
Debelakova

Vsebine vseh
Planinskih vestnikov
od leta 1895 dalje na
www.pvkazalo.si.

OKROGLA MIZA

Uspeli ohraniti prostovoljnost delovanja 22

Pogovor z vodstvom PZS
o preteklem mandatu

Vladimir Habjan

Dva obraza Patagonije Slovenca na še nepreplezanem vrhu ... 41

... po pobegu s Cerro Toreja

Dejan Koren - DeKo

ODPRAVA PHOLA GANCHEN 2013

Zgodba belega šerpe 44

Pripoved zdravnika o zadnji
odpravi SMAR v Tibet

Miha Gašperin

POTEPANJA PO FRANCIJI

Z gora proti jugu 48

Od Verdone do Azurne obale

Iztok Tomazin

ČAS ZA RAZMISLEK

Spominska knjiga 57

Mateja Pate

VZGOJA

Zimska oprema za zimski obisk gora 58

Gibanje in varnost
v gorah pozimi

Klemen Volontar

Test opreme

Toplih nog naokrog

O zimskih gojzarjih,
njihovih prednostih
in slabostih

52

NARAVA OPOZARJA

Pustimo jim živeti 62

Dušan Klenovšek

ZELIŠČA NAŠIH GORA

Nesmrtni spremljevalec človeka 63

Lovro Vehovar

MLADINA IN GORE

Zmagovalci tekmovanja Idrijčani 64

Zdenka Mihelič

NOVICE IZ TUJINE

ŠPORTNOPLEZALNE NOVICE 65

LITERATURA 68

PLANINSKA ORGANIZACIJA 68

OPOZORILO 70

TNP 71

V SPOMIN 71